

TOVEREN MET DE BOZE HEKS

Hanna Kraan

Toveren met de boze heks

*met tekeningen van
Annemarie van Haeringen*

LEMNISCAAT  ROTTERDAM

Van Hanna Kraan verschenen eerder bij Lemniscaat

Verhalen van de boze heks

De boze heks is weer bezig

Bloemen voor de boze heks

Toveren met de boze heks

De boze heks moet winnen

De boze heks geeft een feest

Krik

Domper, Krik en Melle

De tuin van Krik

Dansen op het dak (Sinterklaasverhalen)

Twaalfde druk, 2014

Omslag en illustraties: Annemarie van Haeringen

© Lemniscaat b.v. Rotterdam 1996

ISBN 978 90 5637 020 6

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Druk: Ten Brink, Meppel

Bindwerk: Callenbach, Nijkerk

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Inhoud

| | |
|---------------------------|-----|
| De egel leert toveren | 7 |
| De boze heks is bang | 21 |
| Het heksenhek | 30 |
| Een boze bui | 40 |
| De egel timmert een hut | 51 |
| Toekomst | 62 |
| Oranjepoeder | 72 |
| Het spookhemd | 83 |
| De boze heks is verkouden | 93 |
| De vlindervlieger | 101 |
| Wolkensoezen | 109 |
| Schatgraven | 117 |
| Een nat gedicht | 129 |
| Een feest voor iedereen | 139 |

De egel leert toveren

De boze heks stond in een ketel te roeren.

‘Dat ziet er goed uit,’ mompelde ze. ‘Ruikt ook goed. Nu heb ik alleen nog vers bazelkruid, horzelblad, twikke en veren nodig.’

Ze gaapte. ‘Maar dan moet ik naar buiten en ik wil eigenlijk even zitten.’

Er werd op de deur geklopt.

‘Ik ben niet thuis,’ riep de heks.

De deur ging open. ‘Je bent wel thuis,’ zei de egel en hij liep naar binnen.

‘Ga weg,’ snauwde de heks. ‘Ik ben bezig en ik kan geen pottekijkers gebruiken.’

‘Ik kijk helemaal niet,’ zei de egel. Hij ging op zijn tenen staan en keek over de rand van de ketel.

‘Wat maak je?’

‘Toverdrank,’ zei de heks kort.

‘Wat voor toverdrank?’

‘Om nieuwsgierige egels in een bladluis te veranderen,’ grinnikte de heks.

De egel sprong achteruit.

‘Ik ben niet nieuwsgierig,’ riep hij. ‘Eerlijk niet.’



‘Wat kom je doen?’ vroeg de heks.

‘Ik kom zomaar even langs,’ zei de egel. ‘Ik dacht, even de heks goeiendag zeggen, dacht ik.’

De heks keek hem wantrouwig aan. ‘Ik geloof er niets van. Je bent iets van plan, ik zie het. Wil je hier iets wegpakken?’

‘Neenee,’ riep de egel. ‘Ik wou alleen, ik wou vragen, ik zou zo graag, ik...’

‘Zeg op,’ dreigde de heks.

De egel werd rood. Hij fluisterde: ‘Zou ik alsjeblieft...’

‘Harder,’ zei de heks ongeduldig. ‘Ik versta er niets van.’

De egel haalde diep adem. ‘Wil je me leren toveren?’

‘Toveren!’ riep de boze heks. ‘Jou leren toveren? Ik kijk wel uit!’ Ze gierde van het lachen. ‘Hihahoe! Dat stekelbeest wil toveren. Hihahoe!’

De egel keek naar de grond.

‘Poe, is me dat lachen,’ pufte de heks. ‘Waarom wil jij leren toveren?’

De egel haalde zijn schouders op. ‘Dat is wel makkelijk.’

‘Ja ja,’ knikte de heks. ‘Toveren is makkelijk, maar leren toveren is moeilijk.’ Ze pakte haar toverboek van de tafel.

‘Kijk eens, allemaal spreuken en recepten. Voor je die allemaal kent...’

‘Ze hoeven niet allemaal,’ zei de egel. ‘Eén klein toverkunstje maar. Of twee...’

De heks keek hem lang aan. Toen grinnikte ze zacht.

‘Vooruit dan maar,’ zei ze. ‘Ik zal je één toverspreukje leren.’

‘Ja?’ riep de egel. ‘Wat voor spreuk?’

‘De spreuk om kleine dingen weg te toveren.’

De egel huppelde door de kamer. ‘Hiep hoi, ik ga toveren! Hoi hoi, ik ben een toveregel! Hiep hiep...’

‘Rustig,’ zei de heks. ‘Je moet er wel wat voor doen.’

De egel stond stil. ‘Wat dan?’

‘Je moet eerst kruiden zoeken, anders werkt de spreuk niet.’

De egel knikte ijverig. ‘Zeg maar, wat ik hebben moet.’

‘Bazelkruid,’ zei de heks. ‘Horzelblad, een takje twikke en twee veren.’

‘Bazelkruid, horzelblad, twikke, veren,’ herhaalde de egel.

De heks hield de deur open. ‘En gauw een beetje.’
De egel liep naar buiten.

‘Je mag het tegen niemand zeggen,’ riep de heks hem na.



Zoekend liep de egel door het bos.

‘Bazelkruid,’ mompelde hij. ‘Horzelblad.’

‘Ben je iets kwijt?’

Geschrokken keek de egel om. De haas en de merel stonden achter hem.

‘Nee,’ zei de egel. ‘Ik zoek iets.’

‘Wat zoek je?’ vroeg de merel.

‘Dat mag ik niet zeggen.’

‘Van wie niet?’ vroeg de haas.

‘Van de heks.’

De haas en de merel keken elkaar aan.

‘Van de heks,’ zei de haas. ‘Zo zo.’

‘Van de heks,’ zei de merel. ‘Aha.’

‘Maar het is zo moeilijk te onthouden,’ klaagde de egel.

‘Moeten wij helpen onthouden?’ vroeg de haas.

‘Ja!’ zei de egel. ‘Maar jullie mogen het tegen niemand zeggen.’

‘Wij zeggen niets,’ zei de merel. ‘Erewoord.’

De egel keek om zich heen. ‘Bazelblad,’ fluisterde hij. ‘En horzelkruid. Nee, net andersom. Bazelkruid en horzelblad. En twikke en veren.’

‘En veren,’ knikte de haas. ‘Onthouden we voor je.’

‘Als je het niet meer weet, vraag je het maar aan ons,’ zei de merel.

‘Fijn,’ zei de egel dankbaar. Hij aarzelde. ‘Wat is bazelkruid? En dat andere? Hoe ziet dat eruit?’

‘Geen idee,’ zei de merel.

De haas bukte. ‘Dit is bazelkruid.’

‘Maar dat is toch...’ begon de egel.

‘Dat is mos,’ zei de merel.

De haas gaf hem een stomp. ‘Bazelkruid lijkt op mos,’ legde hij uit. ‘En mos lijkt op bazelkruid.’

‘Dat is waar ook,’ zei de merel. ‘Nu weet ik het weer.’

‘Dit is twikke,’ zei de haas en hij brak een takje van een bremstruik. ‘En daar staat horzelblad. Kijk uit, het prikt.’

‘Dan heb ik bijna alles,’ zei de egel blij. ‘Alleen nog maar twee veren.’ Hij plukte een blad af. ‘Au!’

‘Het prikt,’ zei de haas. ‘Dat zei ik toch. Doet het pijn?’

‘Ja,’ zei de egel en hij zoog op zijn vingers. ‘Maar ik krijg dat horzelspul wel. Ik tover het weg!’

‘Toveren?’ vroeg de merel. ‘Jij?’

‘Hoe dan?’ vroeg de haas.

‘Gewoon,’ zei de egel. ‘Hokus pokus patsboem weg.’

‘Sinds wanneer kun jij toveren?’ vroeg de merel.

‘Ik kan het nog niet,’ zei de egel geheimzinnig.

‘Maar straks wel. Wacht maar.’

De haas keek hem nadenkend aan. ‘Leer je toveren van de heks?’

De egel knikte glunderend. ‘Eén spreukje maar,’ fluisterde hij. ‘Tegen niemand zeggen.’

‘Maar hoe...’

‘Ik ga veren zoeken,’ zei de egel en snel liep hij weg.

‘Opschepper,’ zei de merel. ‘Toveren. Hij wel.’

De haas wreef over zijn kin. ‘Ik vertrouw het niet.’

‘Wat zou de heks nu weer van plan zijn?’

‘Ze zal de egel toch niet echt leren toveren?’ vroeg de merel.

‘Ik hoop het niet,’ zuchtte de haas.

‘Als hij met mos en distels bij haar aankomt, gaat dat toveren toch niet door!’ grijnsde de merel. ‘Wat zal ze kwaad zijn.’

‘Hoe meer toverkunsten er mislukken, hoe beter het voor ons is,’ zei de haas. Hij trok de merel mee.

‘En nu achter de egel aan. Misschien is hij in gevaar.’

‘Als hij echt leert toveren, zijn wij in gevaar,’ bromde de merel. Ze liepen naar het hutje van de boze heks. Toen ze daar aankwamen, zagen ze de egel net naar binnen gaan.

Op hun tenen liepen de haas en de merel naar de deur.

Ze hielden hun oor tegen het hout en luisterden.

‘Hier ben ik weer!’ riep de egel trots. ‘Met de kruiden en de veren.’

De heks zat in haar stoel te dommelen. Ze schrok wakker.

‘Wat is er?’

‘De kruiden en de veren. Kijk.’

De heks wreef in haar ogen. ‘Goed zo,’ zei ze slaperig. ‘Gooi maar in de ketel.’

‘In de ketel?’ vroeg de egel. ‘Maar ze zijn toch voor mijn toverkunst?’

‘Ze zijn voor mijn toverdrank,’ grinnikte de heks.

‘Bedankt voor het zoeken.’

‘En mijn toverkunstje dan?’ stampvoette de egel.

‘Beloofd is beloofd.’

‘Als je alles in de ketel gooit, leer ik je een spreukje.’

De egel ging op zijn tenen staan en liet de kruiden en de veren in de ketel vallen.

‘En nu mijn spreukje.’ Hij liep naar de stoel van de heks. De heks fluisterde iets in zijn oor.



‘Wat zeg je?’ vroeg de egel. ‘Praat eens wat harder.’

‘Dat kan niet,’ zei de heks. ‘Spreuken moet je zo zacht zeggen, dat niemand ze verstaat.’ Ze begon weer te fluisteren.

De egel zei haar mompelend na. ‘Nu weet ik het!’ Hij keek om zich heen. ‘Heb je iets om weg te toveren?’

‘Deze spreuk werkt alleen buiten,’ grinnikte de heks.

Ze stond op en duwde de egel naar de deur. ‘Ga maar gauw proberen.’

Ze trok de deur open.

De haas en de merel vielen languit de kamer in.

‘Hela!’ riep de heks geschrokken. ‘Wat moet dat?’

De haas en de merel krabbelden overeind.

‘We, we komen de egel halen,’ zei de haas.

De heks keek hem achterdochtig aan. ‘Stonden jullie aan de deur te luisteren?’

‘Nee hoor,’ riep de merel. ‘We kwamen net aanlopen.’

‘We wilden net kloppen,’ zei de haas. ‘En toen ging de deur opeens open.’

‘Eruit jullie,’ gromde de heks. ‘Alle drie. Ik moet aan mijn toverdrank werken.’

Ze duwde de dieren naar buiten en sloeg de deur dicht.

‘Oef,’ zei de haas en hij veegde zijn vacht af.

‘Waarom komen jullie me halen?’ vroeg de egel.

‘We dachten, dat de heks kwaad op je zou worden,’ zei de merel.

‘Waarom?’

‘Zomaar. Kun je al toveren?’

‘Ja!’ juichte de egel.

Hij sprong op en neer. ‘Ik kan toveren! Ik kan toveren!’

‘Weet je het zeker?’ vroeg de haas. ‘Misschien houdt de heks je voor de gek.’

‘Met die kruiden hield ze je ook voor de gek,’ zei de merel.

‘Hoe weet je dat?’ vroeg de egel. ‘Stonden jullie toch aan de deur te luisteren?’

‘Ja,’ zei de haas. ‘We wilden weten wat de heks van plan was.’

De egel glimlachte trots. ‘Ze heeft me gewoon een spreukje geleerd, en nu kan ik alles wegtoveren.’

‘Pas maar op, dat je jezelf niet wegtovert,’ bromde de haas.

De merel raapte een dennenappel op en legde hem voor de egel neer. ‘Ga je gang.’

De egel fronste zijn voorhoofd, wees naar de dennenappel en mompelde zijn spreuk.

Er gebeurde niets.

‘Gelukkig,’ zei de haas opgelucht.

De merel lachte honend.

‘Stil!’ zei de egel. ‘Ik moet er nog even inkomen.’

Hij wees weer naar de dennenappel en begon weer te mompelen.

‘Hou maar op,’ zei de merel. ‘Je hebt je weer eens laten beetnemen. Je kunt helemaal niet toveren.’

‘Ik kan het wel,’ zei de egel boos.

De merel danste om hem heen en jowwde: ‘Haha, de egel kan niet toveren! Haha, de egel kan niet toveren!’

‘Hou op!’ riep de egel.

‘Haha...’

De egel wees naar de merel en mompelde iets.



‘Ho!’ riep de haas geschrokken en hij trok de egel opzij. ‘Wat doe je nou?’

De merel sprong bleek achteruit. ‘Niet doen!’

‘Wat is dat nou,’ zei de haas streng. ‘Je gaat je vrienden toch niet wegtoveren?’

De egel werd rood. ‘Hij lachte me uit...’

‘Daarom hoef ik nog niet weg,’ zei de merel verontwaardigd.

‘Het was niet de bedoeling,’ zei de egel ongelukkig. ‘Maar ik was ineens zo kwaad.’

‘Zie je nou, dat toveren gevaarlijk is,’ zei de haas.

‘Als het lukt, tenminste,’ zei de merel zachtjes.

‘Die spreuk is alleen voor kleine dingen,’ zei de egel. ‘Ik kan jou niet eens wegtoveren.’

‘Die dennenappel ook niet,’ spotte de merel.

De egel keek verslagen naar de dennenappel.

‘Misschien heb ik de spreuk niet goed onthouden. Even aan de heks vragen.’

Hij draaide zich om naar de deur.

‘Oeioeioei!’

De egel deinsde terug.

De deur van de hut vloog open en daar stond de boze heks.

‘Dom stekelbeest!’ tierde ze. ‘Wat heb je nou weer uitgehaald? Mijn toverdrank verprutst! En hij was bijna klaar.’

‘Verprutst?’ zei de egel beledigd. ‘En ik heb speciaal al die rare kruiden voor je gezocht.’

‘Ik stuur je uit op bazelkruid en horzelblad en je komt terug met mos en distels!’

‘Maar bazelkruid lijkt op mos...’

‘Dat lijkt helemaal niet op mos,’ snauwde de heks.

‘Hoe kom je daar nou bij?’

De egel wees naar de haas. ‘Jij zei, dat het bazelkruid was.’

De haas kuchte. ‘Dat dacht ik. Maar wij weten natuurlijk niet zoveel van kruiden als u.’ Hij keek naar de heks.

‘Wij weten niet hoe al die plantjes heten,’ zei de merel.

‘U wel,’ zei de haas. ‘U bent zo knap.’

‘U weet alles,’ zei de merel.

‘Dat is waar...’ zei de heks. Ze keek wantrouwig naar de haas.

‘Hebben jullie het echt niet expres gedaan?’

‘Expres?’ riep de haas . ‘Wij?’

‘Dat zouden wij nooit doen,’ zei de merel. ‘Nooit.’

‘Je kent ons toch,’ zei de egel.

‘Hm,’ zei de heks.

De egel trok aan haar rok. ‘Help even met mijn toverspreuk. Hij doet het niet.’

‘Nee, natuurlijk niet,’ grinnikte de heks. ‘Je denkt toch niet dat ik jou leer toveren? Dan tover je het hele bos weg.’

‘Hij wou mij wegtoveren,’ zei de merel.

‘Daar heb je het al,’ zei de heks.

‘Maar je hebt het beloofd!’ riep de egel.

‘Wees blij, dat je niet kunt toveren,’ zei de haas.

‘Veel te gevaarlijk.’

‘Beloofd is beloofd.’ De egel stampvoette. ‘Ik wil die dennenappel wegtoveren.’

‘Dat kun je best,’ zei de heks. ‘Zeg je spreuk maar op.’

De egel wees naar de dennenappel en fluisterde zijn toverspreuk. Ineens was de dennenappel verdwenen.

‘Hij is weg!’ riep de egel. ‘Zien jullie nou wel.’

Hij danste in het rond. ‘Ik kan toveren, ik kan toveren.’

‘Dat deed de heks,’ zei de merel minachtend. ‘Ik zag haar lippen bewegen.’

‘Ik ga bazelkruid zoeken,’ zei de heks en ze liep met grote stappen het bos in.

‘Dat deed ik!’ zei de egel. ‘Dat zag je toch? Ik kan alles wegtoveren.’

‘O ja?’ zei de merel.

‘Alles. Hokus pokus patsboem weg.’

De merel plukte een bosbes en legde hem op de grond.

‘Laat zien.’

De egel wees naar de bosbes en begon te mompelen.

Toen schudde hij zijn hoofd en zuchtte: ‘Het is weer over.’

‘Ik zal die bosbes wegtoveren,’ zei de haas.

‘Jij?’ vroegen de egel en de merel.

‘Ja,’ zei de haas. ‘Daar hebben we de heks niet voor nodig.’

De egel en de merel kwamen nieuwsgierig dichterbij.

‘Hokus pokus patsboem weg!’ zei de haas en hij stak de bosbes in zijn mond.

De boze heks is bang

De haas en de uil en de egel zaten op de omgeval-
len boom.

‘Dit was de bezem van de heks,’ zei de egel.

‘Broem broemm! En we vlogen over het hele bos.’

‘Daar heb je de heks net,’ zei de uil.

De heks kwam langzaam aansloffen. Met gebogen
hoofd liep ze voorbij.

‘Goeiemorgen!’ riep de haas. ‘Hoe gaat het ermee?’

‘Gaat wel,’ zei de heks zonder op te kijken.

De haas en de uil keken elkaar aan.

‘Is er iets?’ vroeg de uil.

De heks gaf geen antwoord.





‘Kom er even bij zitten,’ zei de haas en hij schoof een eindje op.

‘Dit was jouw bezem!’ riep de egel. ‘Broem broem broemm!’

De heks verstarde.

‘Mijn bezem,’ zei ze treurig. ‘Ach, mijn bezem...’

En snel liep ze verder, in de richting van haar hut. Verbaasd keken de dieren haar na.

‘Wat heeft ze nou ineens?’ vroeg de egel.

‘Ze loopt ergens over te tobben,’ zei de uil.

‘Het heeft iets met haar bezem te maken,’ zei de haas nadenkend. ‘Zou hij kapot zijn?’

‘Misschien is ze hem kwijt,’ zei de uil. ‘Ik heb haar al een paar dagen niet zien vliegen.’

‘Ik ook niet,’ zei de egel.

De haas sprong op de grond. ‘Kom mee, dit gaan we onderzoeken.’

Ze liepen naar het hutje van de boze heks.

De heks zat met gebogen hoofd voor de deur.
‘Daar staat de bezem,’ zei de egel en hij wees naar de muur. ‘Er is niets aan de hand, kijk maar.’
‘Met de bezem niet,’ zei de haas, ‘maar met de heks wel.’
De heks keek op. ‘Zijn jullie me achterna gelopen?’
‘Ja,’ zei de haas. ‘Kunnen we ergens mee helpen?’
‘Nee,’ zuchtte de heks. ‘Niemand kan me helpen.’
‘Wat is er dan?’ vroeg de uil.
‘Niets,’ zei de heks en ze keek naar de grond.
‘Er is wel iets,’ zei de haas.
‘Het heeft iets met je bezem te maken,’ riep de egel. ‘Dat had ik gelijk door.’
De heks knikte. De haas ging naast haar zitten.
‘Vertel het nu maar. Vier weten meer dan een.’
De heks veegde langs haar ogen.
‘Ik kan niet meer vliegen,’ fluisterde ze.
‘Niet meer vliegen,’ zei de uil geschrokken. ‘Vreselijk, ik moet er niet aan denken.’
‘Hoe komt dat?’ vroeg de haas. ‘Is de bezem kapot?’
‘Nee, de bezem doet het goed.’
‘Waarom gaat het dan niet?’
‘Ik ben bang,’ zei de heks zachtjes.
‘Waarvoor?’ vroeg de egel.
‘Het is zo hoog,’ mompelde de heks.
‘Hoog?’ zei de uil verbaasd. ‘Maar dat geeft toch niet?’

‘Vroeger niet,’ zei de heks. ‘Maar als ik nu naar beneden kijk, dan word ik duizelig en dan ben ik bang dat ik val.’

‘Hoogtevrees!’ riep de haas. ‘U heeft hoogtevrees!’ De heks knikte somber.

‘Maar hoe kan dat nou? Dat heeft u toch nooit gehad?’

‘Nee,’ zei de heks. ‘Het begon vorige week vrijdag. Toen draaide ik me om op mijn bezem en toen viel ik bijna.’

‘Je moet je ook niet omdraaien op een bezem,’ zei de egel. ‘Wie doet dat nou.’

‘Ik moest wel,’ zei de heks. ‘De kraai vloog in de weg en die moest ik uitschelden. En nu durf ik niet meer te vliegen.’

‘Sjonge,’ zei de haas. ‘Heb jij wel eens hoogtevrees, uil?’

De uil schudde zijn hoofd. ‘Dat hebben uilen nooit.’

‘Egels ook niet,’ zei de egel.

‘Ik had het vroeger ook nooit,’ snuffte de heks. ‘Maar als ik nu opstijg, ben ik zo bang en duizelig, dat ik niet verder durf.’

‘Dat is ernstig,’ zei de haas.

‘En nu zal ik nooit meer kunnen vliegen,’ huilde de heks.

‘Dan geef je de bezem aan ons,’ zei de egel. ‘Dan kunnen wij dingen voor je halen.’

‘Dat is geen oplossing,’ zei de haas. ‘De heks moet zelf weer vliegen. En dat lukt ook weer. Wedden?’ De heks droogde haar tranen. ‘Zou je denken?’ ‘Natuurlijk lukt dat. U hebt altijd gevlogen en het is altijd goed gegaan.’

‘Maar als ik weer duizelig word...’

‘Ik heb een plan,’ zei de haas. ‘Als wij nou eens meegaan?’

‘Ja!’ juichte de egel.

‘Meegaan op de bezem?’ vroeg de heks.

‘Ja,’ zei de haas. ‘Dan kunt u zich aan ons vasthouden en dan kan er niets gebeuren.’

De heks keek weifelend van de een naar de ander.

‘Zou dat echt helpen?’

‘We proberen het gewoon,’ zei de haas. Hij sprong op en haalde de bezem.

‘Ik ga voorop, u in het midden, en de uil en de egel achteraan.’

Hij legde de bezem neer en klom voorop. ‘Kom maar.’

De heks ging achter hem zitten.

De uil keek onzeker naar de bezem en vroeg: ‘Kan ik niet beter voor jullie uit vliegen?’

‘Nee,’ zei de haas, ‘want jij moet de heks vasthouden.’

‘Maar houdt de bezem dat wel?’

‘Natuurlijk houdt hij dat,’ zei de heks verontwaardigd.